

## University of Groningen

### Hulp op maat voor leerlingen met leerproblemen in het vmbo

Mombarg, Remo

**IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.**

*Document Version*

Publisher's PDF, also known as Version of record

*Publication date:*

2007

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

*Citation for published version (APA):*

Mombarg, R. (2007). *Hulp op maat voor leerlingen met leerproblemen in het vmbo: een effectstudie*. s.n.

**Copyright**

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

**Take-down policy**

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

*Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.*

# HULP OP MAAT

VOOR LEERLINGEN MET LEERPROBLEMEN IN HET VMBO

Remo Mombarg

Een effectstudie

*Proefschrift*

# HULP OP MAAT

VOOR LEERLINGEN MET LEERPROBLEMEN IN HET VMBO

R. Mombarg

Hulp op Maat voor leerlingen met leerproblemen in het vmbo  
Een effectstudie

## Colofon

Uitgeverij Agiel  
Roel de Groot  
Gerard van Stralen

Postbus 14007  
3508 SB Utrecht

Ontwerp, opmaak en lithografie: Studio Eric Wondergem BNO, Baarn  
Beeld omslag: Detta Mellema

Hoewel aan de samenstelling van deze uitgave de grootst mogelijke zorg is besteed, kan de uitgever niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten, noch kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend.

ISBN 978-90-77834-33-6

©2007, Uitgeverij Agiel

Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld mag zonder schriftelijke toestemming van de uitgever niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op de gehele of gedeeltelijke bewerking.

De uitgever is met uitsluiting van ieder ander gerechtigd de door derden verschuldigde vergoedingen van kopiëren, als bedoeld in art. 17 lid 2, Auteurswet 1912 en in art. 16B Auteurswet 1912, j° KB 20 juni 1974 (Stbld. 351), zoals gewijzigd bij KB 23 augustus 1985 (Stbld. 471) te innen en/of daartoe in en buiten rechte op te treden.

**RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN**

**HULP OP MAAT VOOR LEERLINGEN MET  
LEERPROBLEMEN IN HET VMBO**

**EEN EFFECTSTUDIE**

**Proefschrift**

ter verkrijging van het doctoraat in de  
Gedrags- en Maatschappijwetenschappen  
aan de Rijksuniversiteit Groningen

op gezag van de  
Rector Magnificus, dr. F. Zwarts,  
in het openbaar te verdedigen op

donderdag 11 oktober 2007

om 14.45 uur

door

Remo Mombarg  
geboren op 20 mei 1968  
te Groningen

Promotores:

Prof. dr. H. Nakken

Prof. dr. K.P. van den Bos

Beoordelingscommissie:

Prof. dr. P. Ghesquière

Prof. dr. A.E.M.G. Minnaert

Prof. dr. A.J.J.M. Ruijsenaars

# Inhoud

<b>Voorwoord</b>	<b>7</b>
<b>1 Inleiding</b>	<b>9</b>
<b>2 Leerproblemen in het vmbo</b>	<b>11</b>
2.1 Inleiding	11
2.2 Kenmerken van leerlingen met lwoo	11
2.3 Informatieverwerkingsproblemen	13
2.4 Taalproblemen van leerlingen met lwoo	17
2.5 Rekenproblemen van leerlingen met lwoo	23
2.6 Consequenties voor de aanpak van leerproblemen in het lwoo	28
<b>3 Methode <i>Hulp op Maat</i></b>	<b>30</b>
3.1 Inleiding	30
3.2 Doelstellingen en werkwijze van <i>HoM</i>	30
3.3 Onderdelen van <i>HoM</i>	32
3.4 De Multitrainer: algemene cognitieve vaardigheden	34
3.5 De Multitrainer: taalvaardigheid	35
3.6 De Multitrainer: rekenvaardigheid	36
3.7 De Multitrainer: overzicht behandelingsaspecten	38
<b>4 Methode</b>	<b>40</b>
4.1 Inleiding	40
4.2 Deelnemers	40
4.3 Interventie	43
4.4 Meetinstrumenten	46
4.5 Onderzoeksprocedure	52
4.6 Design en statistische procedure	53
<b>5 Resultaten</b>	<b>58</b>
5.1 Inleiding	58
5.2 Het effect van de methode <i>HoM</i> op informatieverwerking, taal- en rekenvaardigheid	58
5.3 Het effect van de methode <i>HoM</i> op de leerprestaties	65
5.4 De voorspellende waarde van de leerlingkenmerken en de methode <i>HoM</i> op de leerprestaties	71
<b>6 Discussie en aanbevelingen</b>	<b>77</b>
6.1 Inleiding	77
6.2 Effect van de methode <i>HoM</i> op informatieverwerking, taal- en rekenvaardigheid	77
6.3 Effect van de methode <i>HoM</i> op leerprestaties	81
6.4 De voorspellende waarde van leerlingkenmerken en de methode <i>HoM</i> op leerprestaties	83
6.5 Aanbevelingen	84

<b>Literatuur</b>	<b>87</b>
<b>Bijlagen</b>	<b>95</b>
Appendix A	95
Appendix B	97
Appendix C	100
Appendix D	101
Appendix E	102
<b>Samenvatting</b>	<b>103</b>
<b>Summary</b>	<b>106</b>